

върху главните принципи на домашното и училищно възпитание и тяхната взаимна връзка.

Между другото референтът изтъква контраста във възпитателните ѝдства на домът и училището, който контрастът може да се счита като на отъ главните причини за неуспеха при обучението и възпитанието във илището. Що личинството отъ нашите родители възпитаватъ дѣцата си съ убо, сурво и жестоко отнасяне къмъ тѣхъ. Даже съвѣтите и наставленията, които такива родители отправятъ къмъ дѣцата си съ повече заканния, заплашвания, често груби оскръблени, а твърдъ рѣдко грижливи и наставнически тонъ разяснения на лошите послѣдствия отъ извѣстни постапки. Нека знайтъ такива родители, че съ посилничество, съ строги наказания и грубости ще потисватъ чувствата и волята на дѣцата си, ще напътъха характеръ имъ дрѣбнавъ, рабски, жестокъ и страхливъ. Освѣнъ ва, строгите наказания ще възбудятъ въ синовете имъ умрава, ужасъ и въръщение къмъ работата, ще накаратъ да скриватъ желанията си и да речатъ околните птици за тѣхното удовлетворение. Мигаръ лѣнотъта и разленастъта ще можемъ да поправимъ съ сопата? „Бий зло, да стане по-зло“, зва народната поговорка. Право е казалъ великия педагогъ Коменски: дарите на родителите и плачътъ на дѣцата не създаватъ послушността, бродетелтъта се учи съ добри примѣри, съ добри нравствени отношения.“

Понеже сега училището си служи съ хумани обноски и мекъ речимъ, то и малтретиранията и жестоките наказания на дѣцата би трѣбвало да се прѣмахнатъ отъ съмейството, ако искаме наказателните мѣрки да дѣйствуваатъ благотворно при възпитанието дома и въ училището. Ако еникътъ е навикналъ въ кѫщи да бѫде послушенъ само слѣдъ груби рѣщени, нахоквания и тѣлестно изтезание отъ страна на родителите, раздно ще се мѫчи учителътъ съ благостъ и милозивостъ да го застави изпълни ученическиятъ си задължения. Отъ тукъ слѣдва, че за успѣшното възпитание на младежъта, трѣбва единъ духъ и еднакви начала да адѣятъ въ училището и домътъ. Учителите и родителите трѣбва да имъ единъ общъ планъ на дѣйствие. Въ този случай обаче училището не може да се повърне на старата и днесъ осъдена отъ въички вадпедагози възпитателна система, употребявана и сега въ кѫщи и ще бъва родителите да въздѣйствуваатъ на себе си и постепенно да замѣнятъ убъдътъ и жестокостъта съ благостъ, обичъ и милозиво отнасяне къмъ цата си, ако искатъ да се въдвоятъ необходимото за доброто възпитание дѣцата имъ пълна хармония въ начина на дѣйствие въ домътъ и училището. Като свърши рефератътъ, директорътъ се отправи къмъ свършилътъ абитуриенти съ нѣколко наиздателни думи, които считаше като посднитъ трохи отъ истинската духовна храна, която съ получавали въ мнянието въ течението на седемъ години. Той като имъ напомни задължътъ, които ще имать като бѫдащи членове на обществено или като академически граждани, добави слѣдното:

Абитуриенти! „Отъ сега нататъкъ въ академията и въ общественото върху въи ще се ползвате съ по голѣма свобода, отколкото сте я имали тукъ въ гимназията, нѣ знайте че само този заслужва, да се ползува истинската свобода, която води къмъ щастливъ животъ, която свободи